

C - 106

Total No. of Pages : 2

Seat No.	
----------	--

**B.Voc. (Part - II) (Semester - III) (Retail Management and I. T.)
Examination, December - 2015**

MARKETING AND VISUAL MERCHANDISING - I (Paper - XXII)

Sub. Code : 66184

Day and Date : Saturday, 05 - 12 - 2015

Total Marks : 50

Time : 03.00 p.m to 05.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) Solve any five questions.
  - 2) All questions carry equal marks.
  - 3) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Write short answers (any two) : [10]

- a) "Study of consumer Behaviour helps in increasing consumption".
Comment.
- b) Explain umbrella Brand.
- c) Write note on Brand Architecture.

Q2) What is customer Relationship Management? Explain its Principles. [10]

Q3) Explain in details 'Branding' and its advantages & disadvantages. [10]

Q4) What is Franchising? What are the types of franchisee agreement? [10]

Q5) Write in detail applications of consumer behaviour in retailing. [10]

Q6) What is visual merchandising? Explain features of visual merchandising. [10]

Q7) Write short notes (any two) : [10]

- a) Micro marketing
- b) Pos-point of sale
- c) Subsidiary franchising

P.T.O.

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.
 2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
 3) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) :

[10]

- अ) “खरेदीवर्तनाच्या अभ्यासाचा उपयोग वस्तु खरेदीचा उपभोग वाढवण्यामध्ये होतो”. टिप्पणी द्या.
 ब) अग्रेला ब्रँड स्पष्ट करा.
 क) ब्रँड स्थापत्यकला म्हणजे काय?

प्र.2) ग्राहक संबंध व्यवस्थापन म्हणजे काय? त्याची तत्वे स्पष्ट करा.

[10]

प्र.3) ब्रँडिंग म्हणजे काय हे सविस्तर सांगून त्याचे फायदे व तोटे लिहा.

[10]

प्र.4) फ्रँचायझिंग म्हणजे काय? फ्रँचायझिंग कराराचे प्रकार लिहा.

[10]

प्र.5) कीरकोळ व्यापाराचे खरेदी वर्तन काय हे सांगून ते कोणकोणत्या ठिकाणी वापरले जाते ते स्पष्ट करा.

[10]

प्र.6) ‘दृष्य खरेदी माल’ (व्हीज्यूअल्य मर्चंडायझिंग) म्हणजे काय? वैशिष्ट्ये लिहा.

[10]

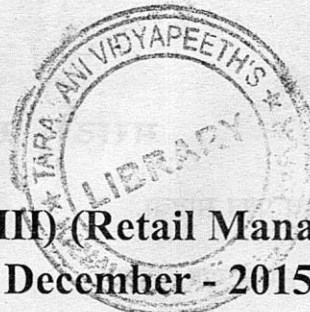
प्र.7) टीपा लिहा. (कोणतेही दोन)

[10]

- अ) सुक्ष्म विपणन
 ब) Pos - पॉइंट ऑफ सेल
 क) सहाय्यक फ्रँचायझिंग

Seat No.	
----------	--

**B.Voc. (Part - II) (Semester - III) (Retail Management & I. T.)
Examination, December - 2015**

RETAIL MERCHANDISING MANAGEMENT - I (Paper - XXI)

Sub. Code : 66183

Day and Date : Friday, 04 - 12 - 2015

Total Marks : 50

Time : 03.00 p.m to 05.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) Solve any five questions.
  - 2) All questions carry equal marks.
  - 3) Figures to the right indicate full marks.

Q1) Write short answers (any two) : [10]

- a) Explain mark-ups and mark downs.
- b) What is the buying organisation.
- c) Write concept of category management.

Q2) Explain in detail I. T. and support systems in merchandising. [10]

Q3) Write key buying activities in detail. [10]

Q4) Define category management and write benefits of category management. [10]

Q5) Explain in detail assortment and product availability. [10]

Q6) Write in detail product mix trends. [10]

Q7) Write short notes (any two) [10]

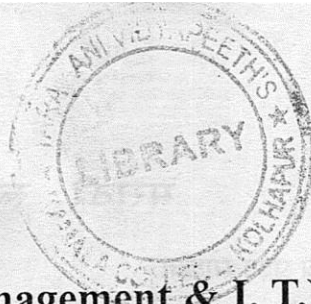
- a) Range and assortment planning
- b) Standard stock method
- c) Role of people in category management

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.
 2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
 3) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र.1) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) [10]
 अ) मार्क - अप आणि मार्क डाऊन स्पष्ट करा.
 ब) खरेदी संघटना म्हणजे काय?
 क) वर्गवारी व्यवस्थापनाची संकल्पना लिहा.
- प्र.2) व्यापारी मालाची आय. टी. आणि समर्थन प्रणाली सविस्तर स्पष्ट करा. [10]
- प्र.3) प्रमुख खरेदी उपक्रम सविस्तर लिहा. [10]
- प्र.4) वर्गवारी व्यवस्थापनेची व्याख्या लिहा. आणि वर्गवारी व्यवस्थापनेचे फायदे लिहा. [10]
- प्र.5) प्रतवारी आणि उत्पादन उपलब्धता सविस्तर स्पष्ट करा. [10]
- प्र.6) उत्पादनाचा मिश्र कल सविस्तर लिहा. [10]
- प्र.7) टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [10]
 अ) श्रेणी आणि प्रतवारी नियोजन
 ब) मानक साठा पद्धती
 क) वर्गवारी व्यवस्थापनातील लोकांची भूमिका

C - 104

Total No. of Pages : 2

Seat No.	
----------	--

**B.Voc. (Part - II) (Retail Management & I. T.) (Semester - III)
Examination, December - 2015**

MARKETING MANAGEMENT - I (Paper - XX)

Sub. Code : 66182

Day and Date : Thursday, 03 - 12 - 2015

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) Solve any five question.
  - 2) All questions carry equal marks.
  - 3) Figures to the right indicate full marks.

- Q1) Write short answers (any two) :** [8]
- a) Explain production concept of marketing
  - b) Write detail about sampling.
  - c) What are the cultural factors influencing buying behaviour.
- Q2) Explain Marketing Research and its process in details.** [8]
- Q3) Explain features and core concepts of Marketing.** [8]
- Q4) What is market segmentation? Explain Basis of market segmentation.** [8]
- Q5) What is consumer Behaviour? Explain its significance.** [8]
- Q6) Explain in detail 'Marketing mix'.** [8]
- Q7) Write short notes (any two) :** [8]
- a) Descriptive research
  - b) Post purchase Behaviour
  - c) Price

P.T.O.

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.
 2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
 3) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र.1) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (प्रत्येकी दोन) : [8]
 अ) विपणनाची 'उत्पादन संकल्पना' स्पष्ट करा.
 ब) 'नमुना' सविस्तर लिहा.
 क) खरेदी वर्तनावर परिणाम करणारे सांस्कृतिक घटक कोणते.
- प्र.2) विपणन संशोधन म्हणजे काय? व त्याची प्रक्रिया स्पष्ट करा. [8]
- प्र.3) विपणनाची वैशिष्ट्ये आणि मुळ संकल्पना सविस्तर लिहा. [8]
- प्र.4) बाजारपेठ विभागिकरण म्हणजे काय? प्रकार स्पष्ट करा. [8]
- प्र.5) खरेदी वर्तन म्हणजे काय? महत्व स्पष्ट करा. [8]
- प्र.6) 'विपणन मिश्रण' (Marketing mix) सविस्तर स्पष्ट करा. [8]
- प्र.7) टीपा लिहा. (कोणतेही दोन) [8]
 अ) वर्णनात्मक संशोधन
 ब) खरेदीनंतरचे वर्तन
 क) किंमत

C - 107

Total No. of Pages : 1

Seat No.	
----------	--

**B.Voc. (Part - II) (Semester - III) (Retail Management and I. T.)
Examination, December - 2015**

**COMPUTERISED ACCOUNTING PRACTICES FOR RETAIL - I
(Paper - XXIII)**

Sub. Code : 66185

Day and Date : Monday, 07 - 12 - 2015

Total Marks : 50

Time : 3.00 p.m to 5.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) Solve any five questions.
  - 2) All questions carry equal marks.
  - 3) Figures to the right indicate full marks.

- Q1) Write short answers (any two) :** [10]
- a) Explain the concept of computerised Accounting.
  - b) Create a company under Tally.
  - c) Explain the terms - F11 Features and F12 configure under Tally.
- Q2) What is Tally? Explain the features of Tally accounting.** [10]
- Q3) Write a note on predefined Accounting groups under Tally.** [10]
- Q4) How the Reports of various kinds are generated under Tally.** [10]
- Q5) Explain the limitations of computerised accounting system.** [10]
- Q6) Explain the various concepts of accounting.** [10]
- Q7) Write short notes (any two) :** [10]
- a) Debit note
  - b) Specimen of credit note
  - c) Specimen of gate way of Tally

C-107

Total No. of Pages: 1

Page No.	
Total	1

B.Voc (Part - II) (Semester - III) (Cost Management and I.T.)
 Examination, December - 2015

COMPUTERISED ACCOUNTING PRACTICES FOR PART - I

Paper - VII (A)
 Sub Code : 66183

Total Marks : 50

Day and Date : Monday, 13-12-2015

Time : 2:00 p.m. to 2:30 p.m.

- Instructions :
- i) Solve any five questions.
  - ii) All questions carry equal marks.
  - iii) Give to the right hand side answers.

Q1) Write short answers (any two) [10]

- a) Explain the concept of computerised Accounting.
- b) Create T-accounts under tally.

c) Explain the terms: Full Tally and FX Tally configure under tally.

Q2) What is Tally? Explain the features of Tally accounting. [10]

Q3) Write a note on purchase of Accounting groups under Tally. [10]

Q4) How the Reports of various books are generated in Tally. [10]

Q5) Explain the limitations of computerised accounting system. [10]

Q6) Explain the various concepts of accounting. [10]

Q7) Write short notes (any two) [10]

- a) Debit note
- b) Statement of credit note
- c) Statement of purchase of tally

Seat No.	
----------	--

**B.Voc. (Part - II) (Semester - III) (Retail Management and I. T.)
Examination, December - 2015**

**FUNDAMENTALS OF FINANCIAL ACCOUNTING-I (Paper - XIX)
(Common for all B. Voc Courses)**

Sub. Code : 66732

Day and Date : Wednesday, 02 - 12 - 2015

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m to 05.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
  - 2) Figures to the right indicate full marks.

- Q1) a) Prepare Trading and profit and loss Account of following. [8]**
b) Prepare Balance sheet of following. [8]

Given below is the Trial Balance of Mr Raj as on 31st March, 2014.

Trial Balance as on 31 - 3 - 2014

Debit Balances	Amt ₹	Credit Balances	Amt ₹
cash in hand	6,000	Bank Loan	20,000
sundry Debtors	23,300	sundry creditors	15,000
Bills Receivable	10,000	Sales	65,800
Opening stock	16,000	Purchase Return	3,700
Purchases	37,900	Bills Payable	8,000
Sales Returns	800	Discount Received	2,500
Salaries	11,000	Capital	55,000
Wages	2,000		
Advertisement	3,200		
Discount Allowed	1,000		
Machinery	40,000		

Carriage	2,500	
Insurance	1,800	
Drawings	2,500	
Octroi Duty	800	
Furniture	8,000	
Office Rent	3,200	
	1,70,000	1,70,000

Adjustments :-

- 1) Closing stock of goods on 31 - 3-2014 was valued at ₹ 21,000.
- 2) Depreciate Furniture by 5% and Machinery by 10% p.a.
- 3) Outstanding salary ₹ 1,500 and Wages ₹ 500.
- 4) Prepaid insurance ₹ 800

Q2) Attempt any Two out of Three.

[16]

- a) From the following transactions prepare necessary ledger accounts in the books of M/s ABC. Ltd. and balance them.

2014

- April
- 1) Started Business with cash ₹ 15,000 and Machinery ₹ 20,000.
  - 5) Cash Purchases ₹ 3,000 at 5% Trade Discount.
  - 8) Cash sales ₹ 5,000.
  - 12) Paid Wages ₹ 700.
  - 15) Purchased goods on credit from sanjay Traders ₹ 5,000.
  - 25) Paid to sanjay Traders ₹ 3,500.
  - 28) Withdrew cash for personal use ₹ 1,500.
  - 31) Opened Bank A/c in Bank of India by depositing ₹ 7,000.

- b) Journalise the following transactions in the books of Joshi Brothers for the month of April, 2011.

Balance on April, 2011

Cash at Bank ₹ 1,80,000 (Bank of India, cash in Hand ₹ 2,000; Land and Building ₹ 2,00,000; Computer ₹ 60,000 sundry Debtors ₹ 10,000; bill Receivable ₹ 5,000; Sundry creditors ₹ 32,000; Bills Payable ₹ 10,000.

Transactions during the month of April 2011 were as follows.-

2011

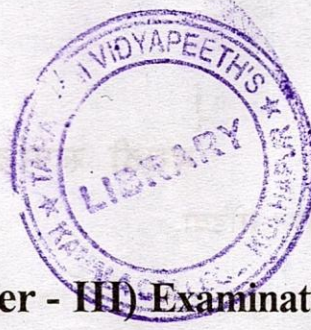
- April
- 2) Purchased goods from Mohan worth ₹ 2,000 at 10% trade discount and 5% cash discount, paid 1/4 amount in cash and 1/4 amount by cheque.
  - 4) Purchased shares of HDFC Ltd ₹ 10,000 and ₹ 100 paid as brokerage.
  - 6) Sold goods Ram worth ₹ 30,000 at 10% trade discount and 5% cash discount, Received 1/3 amount in cash and 1/3 amount by cheque.
  - 11) Paid house rent ₹ 1,000 and telephone bill of proprietors house ₹ 500.
  - 22) Goods worth ₹ 3,000 were destroyed by fire and Insurance company admitted a claim to the extent of ₹ 1,500 only.
  - 24) Paid Personal Income tax ₹ 4,000
  - 28) Purchased office furniture ₹ 15000 and paid carriage ₹ 150 on office furniture.
  - 30) Salary paid ₹ 4,000 in cash and ₹ 5,500 by cheque.
- c) On 1st April, 2010. a firm Purchased Machinery for ₹ 4,00,000. on 1st October in the same year new Machinery was purchased for ₹ 2,00,000. On 1st October 2011, the Machinery Purchased on 1st April 2010 was sold for ₹ 1,80,000. on 1st October 2012 additional new Machinery was purchased for 2,50,000.
- The firm provides depreciation on Machinery @ 10% under straight Line Method. on 31st March every year.
- Show Machinery Account, Depreciation Account for 3 years ending up to 31st March, 2013.

Q3) Short Notes. (any Two)

- a) Importants of vouchers.
- b) Depreciation
- c) Importance of profit and Loss Account
- d) Bank pass Book

Seat No.	
----------	--

B-1592

Total No. of Pages : 2

B. Voc. (Part - II) (Semester - III) Examination, December - 2015
FOOD PROCESSING & MANAGEMENT (Paper - XXII)
Milk and Milk Product Processing - I

Sub. Code : 66630

Day and Date : Saturday, 05 - 12 - 2015

Total Marks : 50

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) Solve any five questions.
  - 2) All questions carry equal marks.
  - 3) Figures to the right indicate full marks.
  - 4) Draw the diagram wherever necessary.

Q1) Write short answers (any two): [10]

- a) Sterilization of milk.
- b) Physico - chemical properties of milk.
- c) Toned milk.

Q2) Define Milk. Explain production and processing status of milk. [10]

Q3) Write in detail about condensed milk. [10]

Q4) Explain the pasteurization of milk. [10]

Q5) Write in detail composition of milk and factors affecting on composition of milk. [10]

Q6) Write in brief equipments used in dairy industry. [10]

Q7) Write Short notes (any two) : [10]

- a) Effect of heat, acid and microorganism on milk.
- b) Dehydration of milk.
- c) Flavoured milk.

P.T.O.

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा
 2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
 3) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.
 4) आवश्यक तेथे आकृती काढा.

प्र.1) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) [10]

- अ) दुधाचे निर्जंतुकरण
 ब) दुधाचे भौतिक - रासायनिक गुणधर्म
 क) टोन दुध

प्र.2) दुधाची व्याख्या लिहा. दुध उत्पादन आणि प्रक्रिया यांची सद्यस्थिती स्पष्ट करा. [10]

प्र.3) संघटन दुध याबद्दल सविस्तर लिहा. [10]

प्र.4) दुधाचे पाश्चरायझेशन स्पष्ट करा. [10]

प्र.5) दुधाचे संघटन आणि दुधाच्या संघटनावरती परिणाम करणारे घटक याबद्दल सविस्तर लिहा. [10]

प्र.6) दुध प्रक्रिया उदयोगात वापरण्यात येणारे साहित्य याबद्दल सविस्तर लिहा. [10]

प्र.7) टीपा लिहा (कोणतेही दोन) [10]

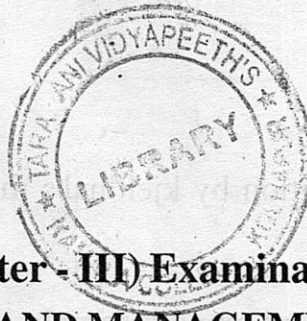
- अ) उष्णता, आम्ल आणि सुक्ष्मजीवाणूचा दुधावरती होणारा परिणाम.
 ब) दुधाचे निर्जलीकरण
 क) सुगंधी दुध

B - 1593

Total No. of Pages : 3

Seat No.	
----------	--

B.Voc. (Part - II) (Semester - III) Examination, December - 2015

FOOD PROCESSING AND MANAGEMENT (Paper - XXIII)

Food Quality Control and Waste Management - I

Sub. Code : 66631

Day and Date : Monday, 7 - 12 - 2015

Total Marks : 50

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) Solve any five questions.
  - 2) All questions carry equal marks.
  - 3) Figures to the right indicate full marks.
  - 4) Draw the diagrams wherever necessary.

Q1) Write short answers. (Any two) [10]

- a) Sampling plans
- b) Ash estimation
- c) Sample preparation

Q2) Explain functions of colour in food. Describe measurement of colour using spectrophotometer. [10]

Q3) Enlist functions of total quality management and explain briefly. [10]

Q4) Write sensory characteristics of quality. [10]

P.T.O

Q5) Describe protein estimation by kjeldhal's method. [10]

Q6) Define food sampling and explain sample selection. [10]

Q7) Write short notes. (Any two) [10]

- Bostwick consistometer
- Yeast & mould count
- Tintometer

मराठी रूपांतर

- सूचना :
- खालीलपैकी कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.
  - सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
  - उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.
  - आवश्यक तेथे आकृती काढा.

प्र.1) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) [10]

- नमुनानिवडीचा आराखडा
- अॅश एस्टिमेशन (Ash estimation)
- नमुना तयार करणे

प्र.2) अन्नातील रंगाची कार्ये स्पष्ट करा. स्पेक्ट्रोफोटोमीटर (spectrophotometer) च्या साहाय्याने रंगाचे मोजमाप आकृतीसह स्पष्ट करा. [10]

प्र.3) संपूर्ण दर्जा व्यवस्थापनाच्या कार्याची यादी करा आणि कार्ये थोडक्यात स्पष्ट करा. [10]

B - 1593

प्र.4) दर्जाची संवेदनात्मक वैशिष्ट्ये सविस्तर लिहा.

[10]

प्र.5) प्रथिने काढण्याची झेलडाल (kjeldhal) कार्यपद्धती आकृतीसह स्पष्ट करा.

[10]

प्र.6) 'अन्नाची नमुना निवड' याची व्याख्या लिहा आणि नमुना निवड स्पष्ट करा.

[10]

प्र.7) टीपा लिहा. (कोणतेही दोन)

[10]

अ) बोस्टविक कन्सिस्टोमीटर (Bostwick consistometer)

ब) खमिर आणि बुरशीची संख्या

क) टिंटोमीटर (Tintometer)

XXXX

B-1293

101

101

101

101

(1) ...

(2) ...

(3) ...

(4) ...

(5) ...

(6) ...

(7) ...

XXXX

B - 1590

Total No. of Pages : 2

Seat No.	
----------	--

B. Voc. (Part - II) (Semester - III) Examination, December - 2015
FOOD PROCESSING AND MANAGEMENT (Paper - XX)

Fundamentals of Nutrition - I

Sub. Code : 66628

Day and Date : Thursday, 03 - 12 - 2015

Total Marks : 40

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) Solve any five questions.
  - 2) All questions carry equal marks.
  - 3) Figures to the right indicate full marks.
  - 4) Draw the diagram wherever necessary.

- Q1) Write short answers (any two) :** [8]
a) Classification of Nutrients.
b) Sources of carbohydrates.
c) Functions of essential fatty acids.
- Q2) Define 'Nutrition'. Illustrate the relation of nutrition and health.** [8]
- Q3) Define carbohydrates. Explain classification of carbohydrates.** [8]
- Q4) Write in detail functions of protein.** [8]
- Q5) Define protein and explain composition and structure of protein.** [8]
- Q6) Explain deficiency and excess of lipids.** [8]
- Q7) Write Short notes (any two) :** [8]
a) RDA
b) Classification of fatty acids
c) Excess and deficiencies of carbohydrates.

P.T.O.

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) खालीलपैकी कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.
- 2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
  - 3) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.
  - 4) आवश्यक तेथे आकृती काढा.

प्र.1) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

[8]

- अ) पोषकतत्वाचे वर्गीकरण
- ब) कर्बोदकांचे स्रोत
- क) आवश्यक स्निग्धाम्लांची कार्ये

प्र.2) पोषणशास्त्राची व्याख्या लिहा पोषण आणि आरोग्य याचा सहसंबंध उदाहरणासाह स्पष्ट करा. [8]

प्र.3) कर्बोदकांची व्याख्या लिहा कर्बोदकांचे वर्गीकरण सविस्तर लिहा. [8]

प्र.4) प्रथिनांच्या कार्याची सविस्तर माहिती लिहा. [8]

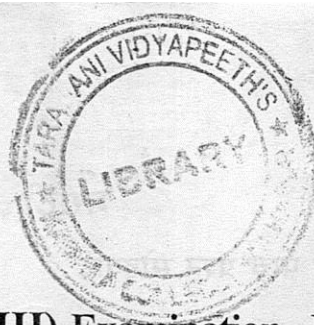
प्र.5) प्रथिनांची व्याख्या लिहा. प्रथिनांचे संघटन आणि संरचना स्पष्ट करा. [8]

प्र.6) स्निग्धाच्या अधिक्याचे आणि अभावाचे परिणाम सविस्तर लिहा. [8]

प्र.7) टीपा लिहा (कोणतेही दोन) [8]

- अ) आर. डी. ए. (RDA)
- ब) स्निग्धाम्लांचे वर्गीकरण
- क) कर्बोदकांच्या अधिक्याचे आणि अभावाचे परिणाम

B - 1591

Total No. of Pages : 2

Seat No.	
----------	--

B. Voc. (Part - II) (Semester - III) Examination, December - 2015
FOOD PROCESSING & MANAGEMENT (Paper - XXI)
Fruits And Vegetables Processing - I

Sub. Code : 66629

Day and Date : Friday, 04 - 12 - 2015

Total Marks : 50

Time : 03.00 p.m. to 05.00 p.m.

- Instructions :**
- 1) Solve any five questions.
  - 2) All questions carry equal marks.
  - 3) Figures to the right indicate full marks.
  - 4) Draw diagram wherever necessary.

- Q1) Write short answers (any two): [10]**
- a) Types of fruit beverages.
  - b) Methods of testing pectin in fruit extract.
  - c) Glazed fruit.
- Q2) Explain the production and processing status of fruits and vegetables in India. [10]**
- Q3) Write in detail process of preparation of Orange Marmalade. [10]**
- Q4) Explain the method of preparation of fruit nectar. [10]**
- Q5) Define fruit preserve and explain its preparation with flowchart. [10]**
- Q6) Explain the chemical composition of fruits. [10]**
- Q7) Write Short notes (any two): [10]**
- a) Mango Jam
  - b) Fruit Syrup
  - c) Morphology of Roots and tubers.

P.T.O.

मराठी रूपांतर

- सूचना : 1) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा
- 2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
- 3) उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवितात.
- 4) आवश्यक तेथे आकृती काढा.

- प्र.1) थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन) [10]
- अ) फळांच्या पेयाचे प्रकार
- ब) फळांच्या अर्कामधील पेक्टिनचे प्रमाण तपासण्याच्या चाचण्या
- क) ग्लेज्ड फ्रूट
- प्र.2) फळे व भाजीपाला उत्पादन आणि प्रक्रियेची भारतातील स्थिती स्पष्ट करा. [10]
- प्र.3) संत्रा मारमालेड बनवण्याची प्रक्रिया सविस्तर लिहा. [10]
- प्र.4) फळांचा नेक्टर बनवण्याची पद्धत स्पष्ट करा. [10]
- प्र.5) फ्रूट प्रीडव्हर्हची व्याख्या लिहा आणि प्रवाहतक्याच्या आधारे निर्मिती प्रक्रिया स्पष्ट करा. [10]
- प्र.6) फळांचे रासायनिक संघटन स्पष्ट करा. [10]
- प्र.7) टीपा लिहा (कोणत्याही दोन) [10]
- अ) आंब्याच जॅम
- ब) फळांचे सिरप
- क) कंद व मुळे भाज्याची संरचना

